

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

“28” серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Менеджмент»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»

освітня програма _____ Міжнародне підприємництво _____

спеціалізація _____ С1.01 «Економіка» _____

вид дисципліни _____ обов'язкова _____

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

28 серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Аліна ШОЛОМ**, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво» підготовки фахівців

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – це формування компетенцій у галузі загального менеджменту, засвоєння теоретичних знань і вироблення студентами умінь, пов'язаних зі здійсненням управлінської діяльності у різних типах і на різних рівнях ринкових організацій, формування у студентів світоглядних й апаратних можливостей вирішення широкого кола проблем ринкової організації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- Вивчення сутності понять і категорій менеджменту та управління.
- Ознайомлення з історією розвитку менеджменту, принципами і функціями управління організаціями.
- Формування знань щодо типів організаційних структур, системи методів та процесів управління.
- Опанування основ планування, мотивування, контролювання у діяльності організації.
- Вироблення умінь приймати управлінські рішення і аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
- Вивчення проблем лідерства, стилів управління, теорій конфліктів, побудова організаційної культури.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	8 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
56 год.	104 год.
в т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	
не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

- загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

- фахові компетентності:

ФК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

ФК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ФК15. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур

ФК16. Здатність оцінювати та прогнозувати вплив глобальних політичних та економічних подій на підприємницьке середовище для прийняття обґрунтованих підприємницьких рішень

ФК18. Здатність застосовувати цифрові технології для аналізу ринкових даних, конкурентного середовища та поведінки споживачів у міжнародному контексті.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

РН26. Вміти оцінювати та прогнозувати вплив глобальних політичних та економічних подій на підприємницьке середовище для прийняття обґрунтованих підприємницьких рішень

1.8. Пререквізити: не передбачено.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні засади сучасного менеджменту.

Тема 1. Менеджмент і його основні функції

Поняття менеджменту. Роль менеджменту в соціально-економічному розвитку суспільства.

Система управління. Організація як об'єкт управління. Суб'єкти постановки управлінських задач. Рівні управління в організації. Основні принципи управління. Роль менеджменту в сучасній організації. Загальні і спеціальні функції менеджменту як виду діяльності. Методи управління і їх особливості: організаційно-розпорядницькі, економічні, соціально-психологічні, виховні.

Види менеджменту. Соціальна відповідальність і етика менеджера.

Тема 2. Розвиток менеджменту як науки і професії

Основні етапи розвитку менеджменту як науки і професії. Розвиток управлінської думки до XX ст. Управлінські революції. Перші систематизації досвіду управління: Ф. Тейлор - родоначальник школи наукового керування. Підходи і школи наукового менеджменту. Раціоналістичний, поведінковий, кількісний та системний підходи. Ситуаційний

підхід.

Моделі менеджменту: американська, японська, європейська.

Тема 3. Організація як система та об'єкт управління

Модель організації. Основні підсистеми організації. Керована і керуюча підсистеми. Виробнича, фінансова, інформаційна, кадрова підсистеми. Внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства. Характеристика внутрішнього середовища підприємства: мети, структура, задачі, технологія, кадрова складова, організаційна культура. Особливості зовнішнього середовища організації. Облік елементів зовнішнього середовища підприємства (чинників прямого і непрямого впливу).

Тема 4. Організаційні комунікації

Основні концепції взаємодії людей в організації. Роль і значення комунікацій в управлінні. Організація обміну інформацією усередині організації, між організацією та її оточенням. Вертикальні і горизонтальні комунікації. Основні елементи й етапи комунікаційного процесу. Проблеми над розв'язання існуючих комунікацій. Основні напрямки розвитку комунікацій в організаціях.

Тема 5. Управлінські рішення

Поняття „управлінське рішення”, класифікація управлінських рішень; основні форми вираження управлінських рішень і вимоги до їх оформлення. Алгоритм прийняття і реалізації управлінського рішення. Основні фактори, що впливають на процес ухвалення рішення. Оцінка господарських рішень. Якість і ефективність управлінських рішень. Моделювання в управлінні. Ризик прийняття рішень менеджером.

Розділ 2. Стратегічне управління та планування в організації

Тема 6. Планування як функція менеджменту

Принципи цілеполагання. Сутність планування. Основні принципи і методи внутрішнього організаційного планування. Типологія планування і види планів. Форми представлення планів.

Тема 7. Стратегічне планування

Стратегічне планування: принципи й особливості. Алгоритм стратегічного планування. Вибір місії і конкретних цілей, що забезпечують виконання стратегії. Керування по цілям. Оцінка сильних і слабких сторін підприємства. Стратегічні альтернативи і детермінанти їх вибору, оцінка стратегії. Базові стратегії організації. Механізм реалізації і контроль виконання стратегічного плану.

Тема 8. Розбудова організаційних структур управління

Поняття організаційної структури управління. Фактори впливу на вибір структури. Методи організаційного проектування та типи організаційних структур. Характеристики організаційних структур: лінійна, функціональна, лінійно-штабна, дивізійна, матрична, програмно-цільова. Централізовані і децентралізовані структури. Проектування ефективних організаційних структур. Організаційна бюрократія. Типи ідеальних структур.

Тема 9. Організація взаємодії і повноваження працівників

Розподіл праці в управлінні. Склад функціональних підсистем у системі управління. Делегування відповідальності і повноважень, необхідність оптимального їхнього співвідношення. Лінійна й апаратно-штабна діяльність. Поняття норми керованості. Перешкоди до ефективного делегування.

Розділ 3. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту

Тема 10. Мотивація персоналу як функція менеджменту

Мотивація: поняття і необхідність. Потреби і винагорода, ключові поняття в теоріях мотивації. Зони невдоволення і мотивації. Змістовні теорії мотивації: теорії К. Альдерфера, А. Маслоу, Ф. Герцберга, Д. Макклелланда. Процесуальні теорії мотивації: теорії В. Врума, С. Адамса, Л. Портера і Е. Лоулера. Способи стимулювання. Грошове і над грошове стимулювання.

Тема 11. Контроль у менеджменті

Необхідність контролю в управлінській діяльності. Види і процедури внутрішнього організаційного контролю та його форми. Вплив контролю на поведінку системи. Наслідки впливу контролю на внутрішню організаційні проблеми, напрямки їх подолання. Основні вимоги організації ефективного контролю. Контроль і контролінг.

Тема 12. Влада і виконання функцій у керівництві

Влада і вплив у керівництві. Форми влади. Психологічно проблеми керівництва. Основні функції керівництва: адміністративна, комунікативно-регулююча, мотивуюча та ін.

Тема 13. Лідерство: стиль і ефективність

Поняття, структура та теоретичні концепції лідерства. Стилі лідерства. Підходи з позицій особистих якостей,

поведінковий і ситуаційний. Концепції „X”, „Y”, „Z”. Стилі лідерства по Ф. Лайкерту. Дослідження Мічиганського університету. Управлінська решітка Р.Блейка і Дж. Моутон. Модель Ф. Фідлера. Теорія Т. Мітчела і Р. Хауса. Концепції харизматичного лідерства. Адаптивний стиль керівництва. Характеристики ефективного лідерства.

Тема 14. Оцінка ефективності менеджменту

Результати і витрати управлінської діяльності. Якісний спосіб визначення ефективності управління. Непрямий спосіб оцінки ефективності управління підприємством. Основний показник загальної кількісної оцінки ефективності управління підприємством. Додаткові показники загальної оцінки ефективності управління. Фактори підвищення ефективності менеджменту.

Розділ 4. Сучасні аспекти менеджменту

Тема 15. Управління змінами та розвиток організації

Сутність організаційних змін та їх джерела. Моделі управління змінами (К. Левіна, Дж. Коттера). Опір змінам: причини та методи подолання. Поняття та цілі Розвитку організації (Organizational Development - OD). Інструменти та технології OD: діагностика, інтервенції, управління культурою. Роль менеджера як агента змін. Навчальна організація (Learning Organization).

Тема 16. Міжнародний менеджмент та крос-культурні аспекти

Поняття міжнародного менеджменту та його особливості. Форми виходу компаній на міжнародний ринок. Управління багатонаціональними корпораціями (БНК). Крос-культурний менеджмент: культурні виміри (за Г. Хофстеде, Ф. Тромпенаарсом) та їх вплив на управління. Управління персоналом у міжнародному середовищі. Етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд.	С. Р.		л	п	лаб.	інд.	С. Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні засади сучасного менеджменту.												
Тема 1. Менеджмент і його основні функції	6	2	2			2	5	1				4
Тема 2. Розвиток менеджменту як науки і професії	6	2	2			2	4					4
Тема 3. Організація як система та об'єкт управління	6	2	2			2	4					4
Тема 4. Організаційні комунікації	6	2	2			2	10					10
Тема 5. Управлінські рішення	6	2	2			2	11	1				10
<i>Разом за розділом 1</i>	30	10	10			10	34	2				32
Розділ 2. Стратегічне управління та планування в організації												
Тема 6. Планування як функція менеджменту	6	2	2			2	8	1	1			6
Тема 7. Стратегічне планування	10	2	2			6	14	1	1			12

Тема 8. Розбудова організаційних структур управління	10	2	2			6	8	1	1			6
Тема 9. Організація взаємодії і повноваження працівників	6	2	2			2	8	1	1			6
<i>Разом за розділом 2</i>	32	8	8			16	38	4	4			30
Розділ 3. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту												
Тема 10. Мотивація персоналу як функція менеджменту	8	2	2			4	10	1	1			8
Тема 11. Контроль у менеджменті	8	2	2			4	9		1			8
Тема 12. Влада і виконання функцій у керівництві	8	2	2			4	9		1			8
Тема 13. Лідерство: стиль та ефективність	8	2	2			4	11	1				10
Тема 14. Оцінка ефективності менеджменту	10	2	2			6	9		1			8
<i>Разом за розділом 3</i>	42	10	10			22	48	4	4			42
Розділ 4. Сучасні аспекти менеджменту												
Тема 15. Управління змінами та розвиток організації	8	2	2			4						
Тема 16. Міжнародний менеджмент та крос-культурні аспекти	8	2	2			4						
<i>Разом за розділом 4</i>	16	4	4			8						
<i>Усього годин</i>	120	32	32			56	120	8	8			104

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		ден	заоч
1	Тема 1. Менеджмент і його основні функції		
2	Тема 2. Розвиток менеджменту як науки і професії	2	
3	Тема 3. Організація як система та об'єкт управління	2	
4	Тема 4. Організаційні комунікації	2	
5	Тема 5. Управлінські рішення	2	
6	Тема 6. Планування як функція менеджменту	2	1
7	Тема 7. Стратегічне планування	2	1
8	Тема 8. Розбудова організаційних структур управління	2	1
9	Тема 9. Організація взаємодії і повноваження працівників	2	1

10	Тема 10. Мотивація персоналу як функція менеджменту	2	1
11	Тема 11. Контроль у менеджменті	2	1
12	Тема 12. Влада і виконання функцій у керівництві	2	1
13	Тема 13. Лідерство: стиль та ефективність	2	
14	Тема 14. Оцінка ефективності менеджменту	2	1
15	Тема 15. Управління змінами та розвиток організації	2	
16	Тема 16. Міжнародний менеджмент та крос-культурні аспекти	2	
	Разом	32	8

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми, види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ден	заоч
1	Менеджмент і його основні функції (написання реферату)	2	4
2	Розвиток менеджменту як науки і професії (написання есе)	4	4
3	Організація як система і об'єкт управління (підготовка презентації)	4	4
4	Організаційні комунікації (підготовка до проблемних ситуацій)	4	10
5	Управлінські рішення (підготовка до ділової гри)	4	10
6	Планування як функція менеджменту (виконання розрахункових завдань, підготовка до диспуту)	2	6
7	Стратегічне планування (підготовка до співбесіди)	6	12
8	Розбудова організаційних структур управління (виконання розрахункових завдань)	6	6
9	Організація взаємодії і повноваження працівників (підготовка до ділової гри)	2	6
10	Мотивація персоналу як функція менеджменту (виконання проекту)	4	8
11	Контроль у менеджменті (виконання тестових і розрахункових завдань)	4	8
12	Влада і виконання функцій у керівництві (виконання тестових завдань)	4	8
13	Лідерство: стиль та ефективність (підготовка до ділової гри)	4	10
14	Оцінка ефективності менеджменту (виконання тестових та розрахункових завдань)	6	8
	Разом	56	104

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Методи навчання - взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

Відповідність методів навчання та форм оцінювання віддзеркалює табл. 7.1.

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання

Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
Лекція, вирішення ситуаційних завдань, дискусія	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, залікова робота
Вирішення ситуаційних завдань, підготовка презентацій за заданою проблематикою	Оцінювання тестових завдань; усних відповідей на практичних заняттях
Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка есе та презентацій вирішення ситуаційних задач	Оцінювання рішень тестових завдань; усних доповідей та презентацій на практичних заняттях, залікова робота
Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання рішень практичних задач, тестових завдань; презентацій та усних відповідей на практичних заняттях
Лекція, вирішення ситуаційних завдань, доповідь-презентація, дискусія	Оцінювання рішень ситуаційних задач, тестових завдань; усних відповідей та доповідей на практичних заняттях
Лекція, вирішення ситуаційних завдань, дискусія	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, залікова робота
Критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою	Оцінювання рішень ситуаційних задач; усних доповідей та презентацій на практичних заняттях
Лекція, вирішення практичних завдань, підготовка доповіді-презентації	Оцінювання усних доповідей та презентацій на практичних заняттях; рішень ситуаційних задач, залікова робота
Лекція, вирішення ситуаційних завдань	Оцінювання рішень ситуаційних задач та презентацій на практичних заняттях, залікова робота
Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань; залікова робота
Підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення міждисциплінарних завдань	Оцінювання усних доповідей та презентацій на практичних заняттях; тестових завдань; залікова робота
Лекція, вирішення ситуаційних завдань, доповідь-презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, тестових завдань, рішень ситуаційних задач, залікова робота
Лекція, вирішення проблемних та ситуаційних завдань	Оцінювання рішень ситуаційних задач, тестових завдань; усних відповідей на практичних заняттях, залікова робота
Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка есе та презентацій	Оцінювання рішень ситуаційних задач та презентацій на практичних заняттях

8. Методи контролю

Формами контролю знань є поточний (у формі опитування на практичних заняттях та участі у ділових іграх) та підсумковий (у формі письмового заліку).

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів, а також їх участі у ділових іграх. На практичному та занятті студент може отримати від 1 до 10 балів за тему. Максимально за весь семестр студент може отримати 60 балів. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточними контролем дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння курсу здійснюється по його завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни "Менеджмент".

Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок, а також балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену у 8 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

У разі настання / подовження дії обставин непереможної сили (в тому числі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість проведення підсумкового семестрового контролю дистанційно.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю.

9. Схема нарахування балів для денної форми навчання

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни (денна форма навчання):

- Поточний контроль 1 – 30 балів (усні відповіді, участь у ділових іграх).
- Поточний контроль 2 – 30 балів (усні відповіді, участь у ділових іграх).
- Підсумковий контроль (залік) – 40 балів - 40 тестових питань по 1 балу.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (денна форма навчання) екзамен (8 семестр)

Поточне тестування та самостійна робота				Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Розділ 1				Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
30 (мінімум 15)				30 (мінімум 15)					

T1, T2 ... T10 – теми розділів

Критерії оцінки виступів, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за даний тип контролю:

Всі бали передбачені для відповідного завдання ставиться за наступних умов:

- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується вірними прикладами;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

– правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.

2/3 балів передбачених для відповідного завдання ставиться за наступних умов:

– студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з незначною допомогою викладача чи колег;

– при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача;

– недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

1/2 балів передбачених для відповідного завдання ставиться за наступних умов:

– студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача;

– відповіді на запитання дає не одразу, з затримкою, при чому відповіді нечіткі;

– не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

– допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

– студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

– викладає матеріал недостатньо зв'язано і послідовно.

від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах ставиться за наступних умов:

– студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

– виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок - відсутні навички як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання участі у ділових іграх та диспутах

Під час семінарських, практичних занять можливе проведення ділових ігор та диспутів, завданням яких є перевірка рівня засвоєння студентами окремих складних тем, групи тем чи окремого розділу навчальної дисципліни. Критерії оцінки участі і ділових іграх та диспутах, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за її виконання:

всі бали передбачені для відповідного завдання ставиться, якщо:

– дано правильні відповіді на всі запитання;

– у відповідях видно повне розуміння суті проблеми;

– виклад термінологічно правильний, вся робота виконана акуратно.

2/3 балів передбачених для відповідного завдання ставиться, якщо:

– відповіді на питання правильні, але виклад не достатньо чіткий;

– є відповіді на всі питання, але допущено незначні недоліки.

1/2 балів передбачених для відповідного завдання ставиться, якщо:

– виклад показує розуміння питання, але він нечіткий, з недоліками; пояснення в цілому передають зміст відповіді на питання, але подані хаотично, без помітної логіки відповіді;

– надана відповідь на більшість питань або на всі питання, але є суттєві недоліки.

від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах ставиться, якщо:

не розкрито поставлених питань;

при відповіді на питання є грубі помилки, які свідчать про незнання і нерозуміння матеріалу, який винесено на контрольну роботу.

0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли студент не виконав завдання або виконав його повністю неправильно.

Оцінювання виступів студентів та їх участі у ділових іграх

Вид завдання, що оцінюється	Система оцінювання знань, бали		Критерії оцінки
Оцінювання виступів та участі в ділових іграх	Від 1.0 до 5.0	5.0-4.1	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
		4.0- 3.0	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок
		2.0-1.0	виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, з огляду на обсяг,
			необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 30 балів.

Шкала оцінювання підсумкової (залікової) роботи

Рейтингова оцінка, бали	Критерії оцінки
30-40	Теоретичне питання розкрито повно, всебічно, надано обґрунтовану відповідь на основі глибоких знань теоретичного матеріалу. Тестові завдання виконані правильно та у повному обсязі
25-30	Теоретичне питання розкрито здобувачем вищої освіти без помилок, висновки в цілому обґрунтовані, здобувач вищої освіти продемонстрував знання теоретичного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки. Тестові завдання виконані в цілому правильно та у повному обсязі
15-25	Теоретичне питання певною мірою розкрито, проте висновки вгадані інтуїтивно, обґрунтування зроблених висновків відсутні. Тестові завдання виконані не у повному обсязі
5-15	Теоретичне питання розкрито не у повному обсязі, зі значними помилками. Більше 50% тестових завдань виконані правильно
0-5	Здобувач вищої освіти не зміг розкрити теоретичне питання та правильно виконати більше 50% тестових завдань

Шкала підсумкового оцінювання знань студентів з дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	Зараховано
70-89	
50-69	
0-49	Не зараховано

9. Рекомендована література

Базова література

1. Бірюченко С.Ю., Семенова П.А., Городчаніна О.В. Менеджмент: підручник. Житомир: ПП «Рута», 2021. 460 с. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/336391/mod_resource/content/1/Підручник_Менеджмент_%20%20повний.pdf
2. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2023. 258 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46199/1/MenedjmentPD_B5_1.11.22.pdf
3. Філіппова С., Макєєва С. та ін. Менеджмент і адміністрування: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 332 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Management-and-admin.2023.Sidorov-compressed.pdf
4. Пермінова С.О., Лазоренко Т.В. Менеджмент: конспект лекцій. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 152 с. URL: http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/5008/1/2023-Management_2023.pdf
5. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях / Іванова С. Вінниця: 2021. 104 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2321/1/2021_NP_Ivanova_Suchasnyy%20menedzhment.pdf

Допоміжна література

1. Гобела В. Менеджмент стартапів: навчальний посібник / Володимир Гобела, Галина Леськів. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. - 188 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/8616>
2. Копитко М. Управління персоналом: навчальний посібник / Марта Копитко, Наталія Михаліцька, Мар'яна Яцик; за заг. ред. Д. В. Швеця. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. - 452 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/9024>
3. Леськів Г. Креативний менеджмент: навчальний посібник / Галина Леськів, Ольга Воронка. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. - 212 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/9023>
4. Савчук В. Менеджмент в умовах невизначеності. Business Intelligence для ТОПів. Київ: 2024. <https://nashformat.ua/catalog/menedzhment.-liderstvo.-mba/rikvydannya-2025>
5. Коробова А., Турко Н. Менеджмент: для студентів і підприємців. Київ: Наш Формат, 2023. <https://book-ye.com.ua/nehudozhnja-literatura/biznes-literatura/menedzhment/>

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua
2. Державна податкова служба України <http://www.sta.gov.ua/>
3. Державна митна служба України <http://www.customs.gov.ua/>
4. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>
5. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
6. Нормативні акти у сфері управління: inform.od.ua
7. Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/
8. Бібліотека освітніх ресурсів з менеджменту: www.management.com.ua
9. Бізнес-рішення для розвитку підприємств, управління маркетингом, фінансовий менеджмент, управління персоналом: <http://www.kmci.com.ua>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання (дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні та практичні (семінарські) заняття; індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи (в синхронному режимі). При прийнятті офіційного рішення про повернення до аудиторної форми занять, вони проводяться за затвердженим розкладом з урахуванням відповідних безпекових норм і заходів. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Zoom або Moodle в синхронному режимі.